

KANSALLINEN
KOULUTUKSEN ARVIOINTIKESKUS
NATIONELLA CENTRET
FÖR UTBILDNINGSAUTVÄRDERING

NUORISO- JA VAPAA- AJANOHJAUKSEN PERUSTUTKINTO

Yhteenveto ammattiosaamisen näyttöjen arvosanoista ja
niiden toteuttamistavoista lukuvuosina 2013–2016

Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä

Johdanto

Ammatillisen peruskoulutuksen kansallinen oppimistulosten arviointi on vuodesta 2007 alkaen perustunut ammattiosaamisen näytöistä saatavaan tietoon. Tietoa kerätään ammattiosaamisen näyttöjen arvosanoista sekä niiden toteuttamis- ja arviointitavoista. Koulutuksen järjestäjät toteuttavat ja arvioivat näytöt ammatillisen perustutkinnon perusteiden pohjalta. Oppimistulosten tiedonkeruu on yhtenevä kaikissa ammatillisissa perustutkinnoissa.

Nuoriso- ja vapaa-ajanohjauksen perustutkinnon oppimistulokset on kerätty syksyllä 2013 opinnot aloittaneiden opiskelijoiden kaikista ammattiosaamisen näytöistä. Tiedon kerääminen käynnistyi syksyllä 2013 ja päättyi keväällä 2016. Arviointiin osallistuneet koulutuksen järjestäjät saavat yhteenvedon omista tuloksistaan.

Koulutuksen järjestäjä: Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä

Tässä yhteenvedossa:

- **koulutuksen järjestäjän oppimistuloksia verrataan kaikkien koulutuksen järjestäjien tulosten keskiarvoihin,**
- **erityisopiskelijoiden oppimistuloksia** verrataan kaikkien saman perustutkinnon koulutuksen järjestäjien erityisopiskelijoiden oppimistulosten keskiarvoihin ja
- esitetään koulutuksen järjestäjän keväällä 2016 tekemän **itsearviointin tulokset, joita verrataan** kaikkien koulutuksen järjestäjien tulosten keskiarvoihin.

Lisätietoja yhteenvedosta ja oppimistulosten arvioinnista antavat arviointiasiantuntija Paula Kilpeläinen (puh. 029 533 5543 / paula.kilpelainen@karvi.fi) ja arviointisuunnittelija Jukka Ruuskanen (puh. 029 533 5516 / jukka.ruuskanen@karvi.fi).

1. Nuoriso- ja vapaa-ajanohjauksen perustutkinnon oppimistuloksia

Kansallinen koulutuksen arviointikeskus (Opetushallituksen arviointiyksikkö 30.4.2014 saakka) keräsi tietoja ammattiosaamisen näyttöjen arvosanoista ja näyttöjen toteuttamis- ja arviointikäytännöistä vuosina 2013–2016. Tiedonkeruussa olivat mukana kaikki syksyllä 2013 nuoriso- ja vapaa-ajanohjauksen perustutkintoa ammatillisena perustutkintona tarjonneet koulutuksen järjestäjät (N = 15). Oppimistuloksia kolmen lukuvuoden ajalta kertyi 1466 ammattiosaamisen näytöstä ja 12 eri tutkinnon osasta.

Tässä yhteenvedossa verrataan koulutuksen järjestäjän ammattiosaamisen näyttöjen arvosanoja alan kaikkien koulutuksen järjestäjien keskiarvoon. Arvosanajakaumien lisäksi arvosanoista esitetään keskiarvot arviointikohteittain tutkinnon ja tutkinnon osan tasoilla. Ammatillisen perustutkinnon perusteissa määritellyt arvioinnin kohteet ovat: *työprosessin hallinta, työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta, työn perustana olevan tiedon hallinta ja elinikäisen oppimisen avaintaidot*. Taulukot ja kuviot sisältävät tietoja koko nuoriso- ja vapaa-ajanohjauksen perustutkinnosta. Tämän lisäksi niissä on tietoja erikseen seuraavista tutkinnon osista: ohjaajuus, ohjauksen menetelmät, ohjaus eri toimintaympäristöissä ja nuorten sosiaalinen vahvistaminen. Yhteenvedossa on tietoja myös näyttöjen toteuttamis- ja arviointikäytännöistä.

Arvioinnin tuloksissa kerrotaan, ovatko koulutuksen järjestäjän tulokset keskimäärin samaa tasoa kansallisten tulosten kanssa ja ovatko mahdolliset erot merkittäviä. Tämä perustuu efektikoon (*Cohenin d* tai *Cohenin h*) laskemiseen. Efektin koko kertoo sen, kuinka suurta ryhmien välinen ero on, eli koulutuksen järjestäjän tuloksen keskimääräisen eron suuruuden kaikkien koulutuksen järjestäjien tulokseen verrattuna. Tämä kerrotaan erikseen kuvioiden alapuolella. Yksittäisen opiskelijan tulosten vaikutus koko järjestäjän tulokseen on sitä suurempi, mitä vähemmän järjestäjällä on arviointiin osallistuneita opiskelijoita.

Kuvioissa 1–5 on kuvattu opiskelijoidenne ja kaikkien arviointiin osallistuneiden opiskelijoiden arvosanojen keskiarvot arviointikohteittain. Tummansiniset pylväät kuvaavat koulutuksen järjestäjän keskiarvoa ja vaaleansiniset kansallista keskiarvoa. Pisteviivat kuvioissa kuvaavat merkittävän poikkeaman ylä- ja alarajaa, jotka on määritetty laskemalla efektikoko. Mikäli koulutuksen järjestäjän pylväs on pisteviivojen välissä, ei ero kansalliseen tulokseen ole merkittävä tai sitä ei ole lainkaan. Tällöin kuvioiden alla todetaan, että tulos on samaa tasoa kansallisen tuloksen kanssa. Jos taas koulutuksen järjestäjän pylväs on pisteviivan ylä- tai alapuolella, tuloksenne poikkeaa kaikkien arviointiin osallistuneiden opiskelijoiden tuloksesta. Tämä todetaan myös kuvioiden alla olevissa tulkintateksteissä.

Mikäli koulutuksen järjestäjän tietoja ei näy kuviossa, opiskelijat eivät joko ole suorittaneet kyseisiä näyttöjä tai tietoa ei ole ollut käytettävissä. Tuloksia ei myöskään raportoida, jos ammattiosaamisen näyttöjä on suoritettu vähemmän kuin kolme.

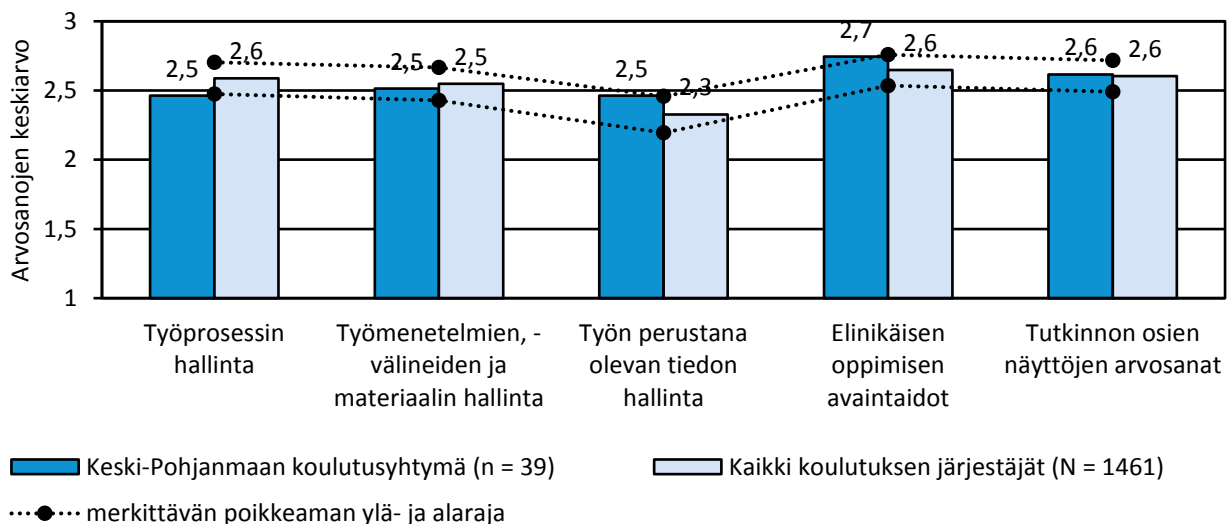
Toivomme, että palaute tukee koulutuksen järjestäjää itsearvioinnin ja kehittämisen työvälineenä.

Taulukkoon 1 on koottu kaikki kolmen lukuvuoden aikana suoritettut näytöt tutkinnon osittain.

Taulukko 1. Ammattiosaamisen näyttöjen määrä tutkinnon osittain vuosina 2013–2016

Tutkinnon osa	Laajuus osp	n	%
Ohjaajuus	35	330	22,5
Ohjauksen menetelmät	30	302	20,6
Ohjaus eri toimintaympäristöissä	40	295	20,1
Nuorten sosiaalinen vahvistaminen	20	248	16,9
Paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuvat tutkinnon osat	5–15	120	8,2
Projektitoiminnan ohjaus	15	49	3,3
Monikulttuurisen toiminnan ohjaus	15	45	3,1
Palvelujen tuottaminen	15	30	2,0
Ikääntyvien ohjaus	15	27	1,8
Yrityksessä toimiminen	15	13	0,9
Kansalais- ja järjestötoiminnan ohjaus	15	6	0,4
Tutkinnon osat ammatillisista perustutkinnoista	10–15	1	0,1
Yhteensä		1466	100

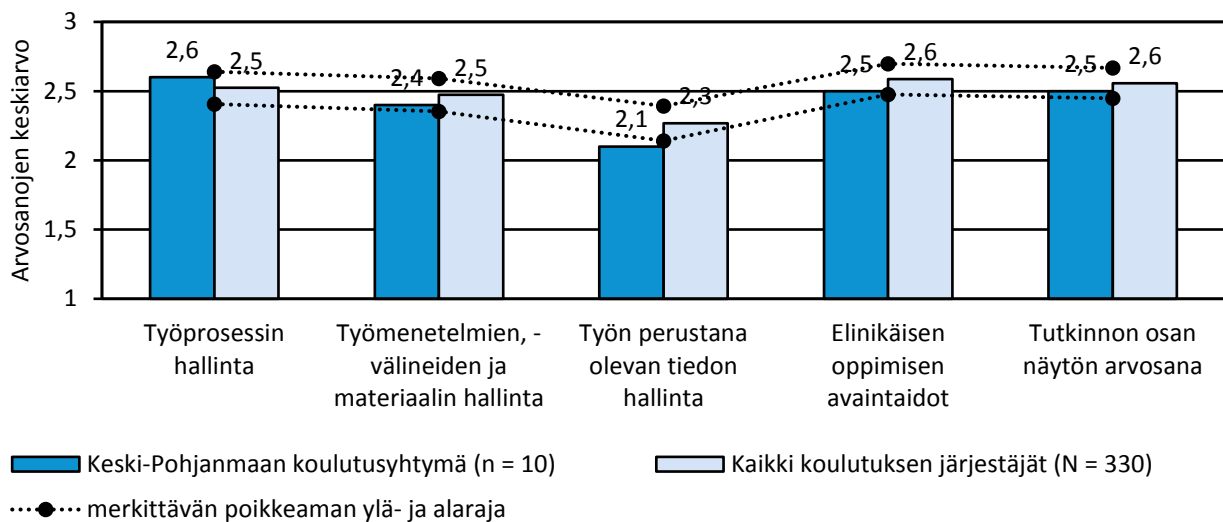
1.1. Nuoriso- ja vapaa-ajanhjauksen perustutkinnon ammattiosaamisen näyttöjen arvosanojen keskiarvot

Kuvio 1. Kaikkien tutkinnon osien ammattiosaamisen näyttöjen arvosanojen keskiarvot

Suhteessa kansalliseen keskiarvoon opiskelijoidenne arvosanat olivat keskimäärin

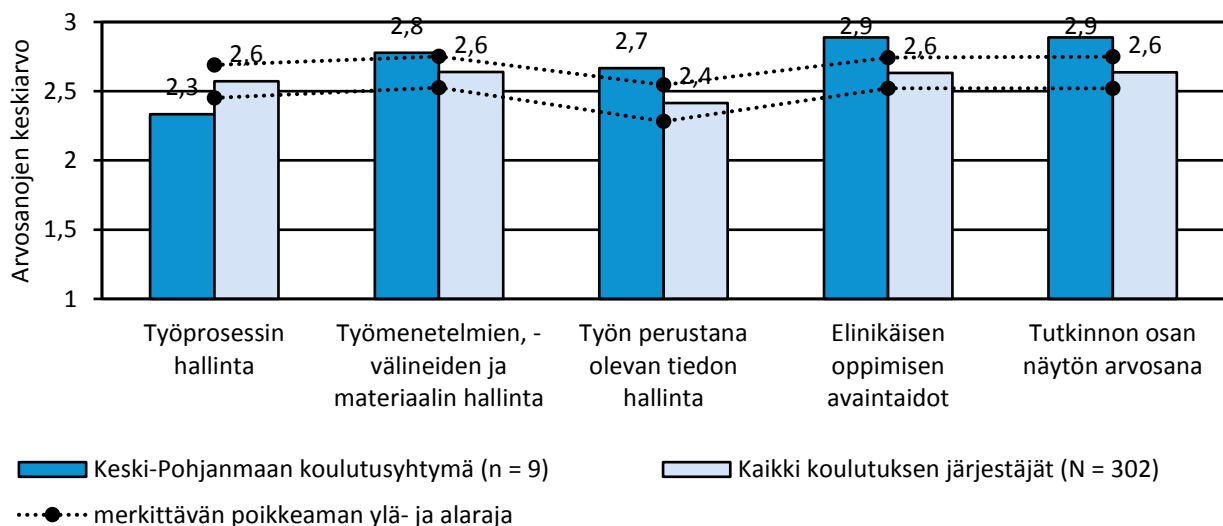
- työprosessin hallinnassa jonkin verran heikompia,
- työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinnassa samaa tasoa,
- työn perustana olevan tiedon hallinnassa jonkin verran parempia,
- elinikäisen oppimisen avaintaidoissa samaa tasoa ja
- tutkinnon osien näyttöjen arvosanojen osalta samaa tasoa.

Kuvio 2. Ohjaajuus -tutkinnon osan ammattiosaamisen näyttöjen arvosanojen keskiarvot

Suhteessa kansalliseen keskiarvoon opiskelijoidenne arvosanat olivat keskimäärin

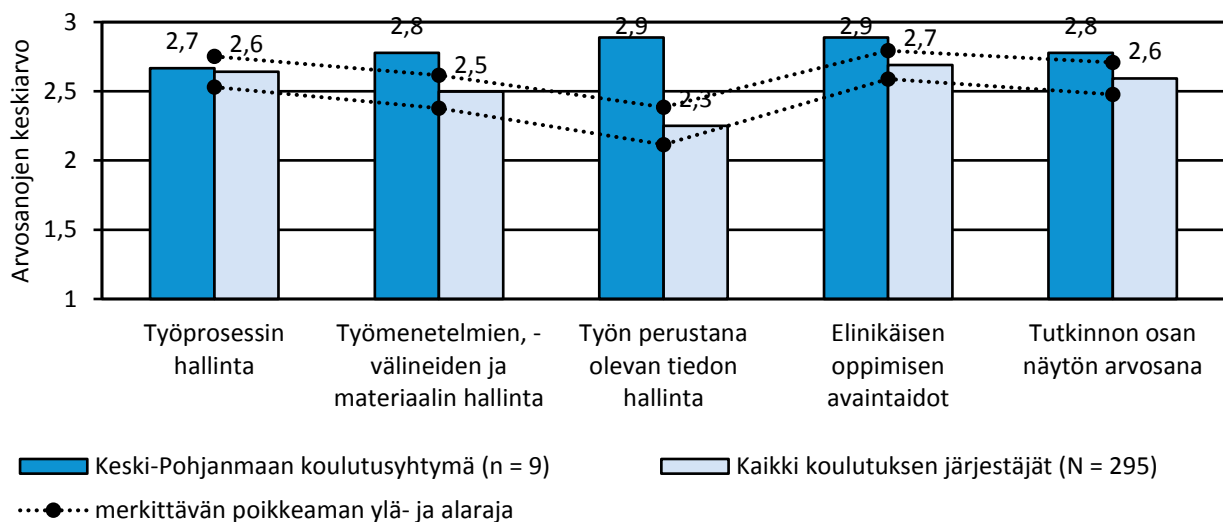
- työprosessin hallinnassa samaa tasoa,
- työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinnassa samaa tasoa,
- työn perustana olevan tiedon hallinnassa jonkin verran heikompia,
- elinikäisen oppimisen avaintaidoissa samaa tasoa ja
- tutkinnon osan näytön arvosanojen osalta samaa tasoa.

Kuvio 3. Ohjauksen menetelmät -tutkinnon osan ammattiosaamisen näyttöjen arvosanojen keskiarvot

Suhteessa kansalliseen keskiarvoon opiskelijoidenne arvosanat olivat keskimäärin

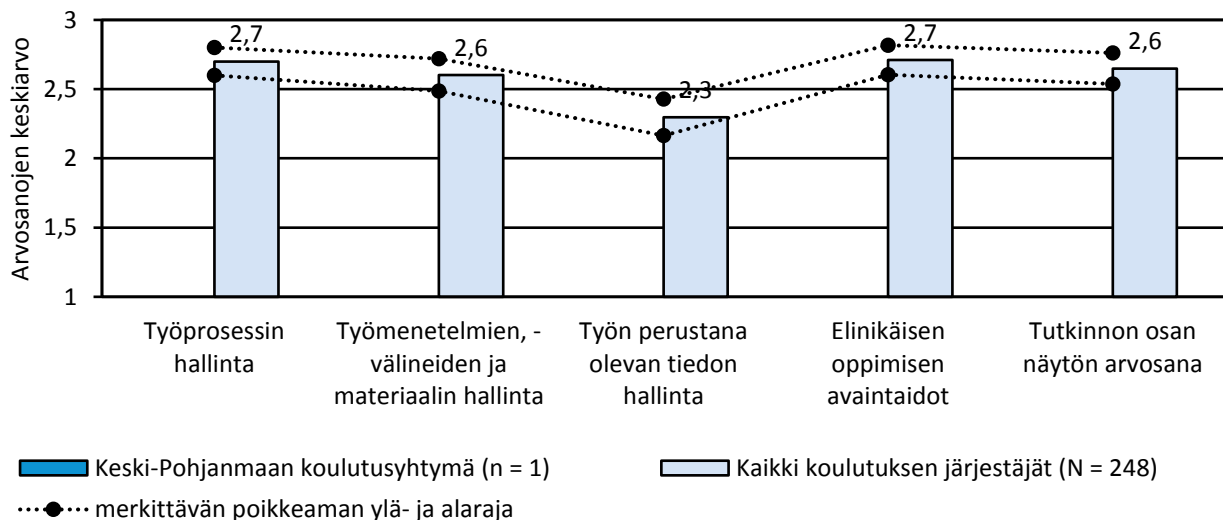
- työprosessin hallinnassa jonkin verran heikompia,
- työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinnassa jonkin verran parempia,
- työn perustana olevan tiedon hallinnassa jonkin verran parempia,
- elinikäisen oppimisen avaintaidoissa jonkin verran parempia ja
- tutkinnon osan näytön arvosanojen osalta jonkin verran parempia.

Kuvio 4. Ohjaus eri toimintaympäristöissä -tutkinnon osan ammattiosaamisen näyttöjen arvosanojen keskiarvot

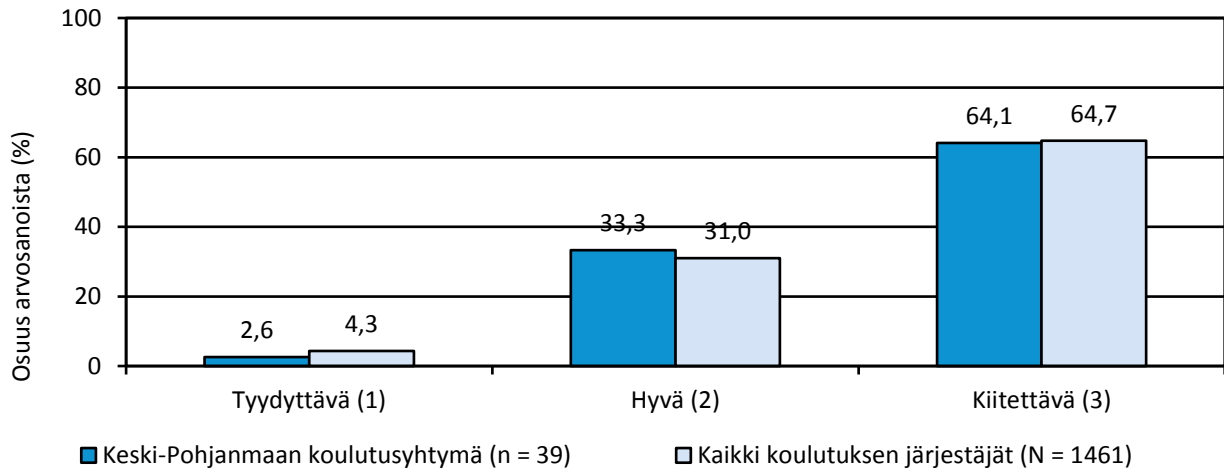
Suhteessa kansalliseen keskiarvoon opiskelijoidenne arvosanat olivat keskimäärin

- työprosessin hallinnassa samaa tasoa,
- työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinnassa jonkin verran parempia,
- työn perustana olevan tiedon hallinnassa osalta selvästi parempia,
- elinikäisen oppimisen avaintaidoissa jonkin verran parempia ja
- tutkinnon osan näytön arvosanojen osalta jonkin verran parempia.

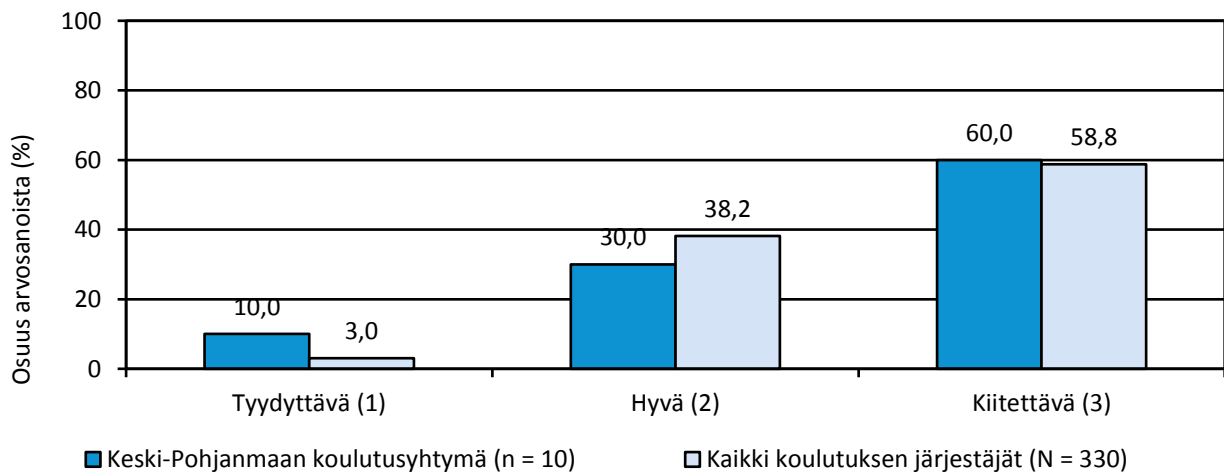
Kuvio 5. Nuorten sosiaalinen vahvistaminen -tutkinnon osan ammattiosaamisen näyttöjen arvosanojen keskiarvot

1.2. Nuoriso- ja vapaa-ajanhajauksen perustutkinnon ammattiosaamisen näyttöjen arvosanat

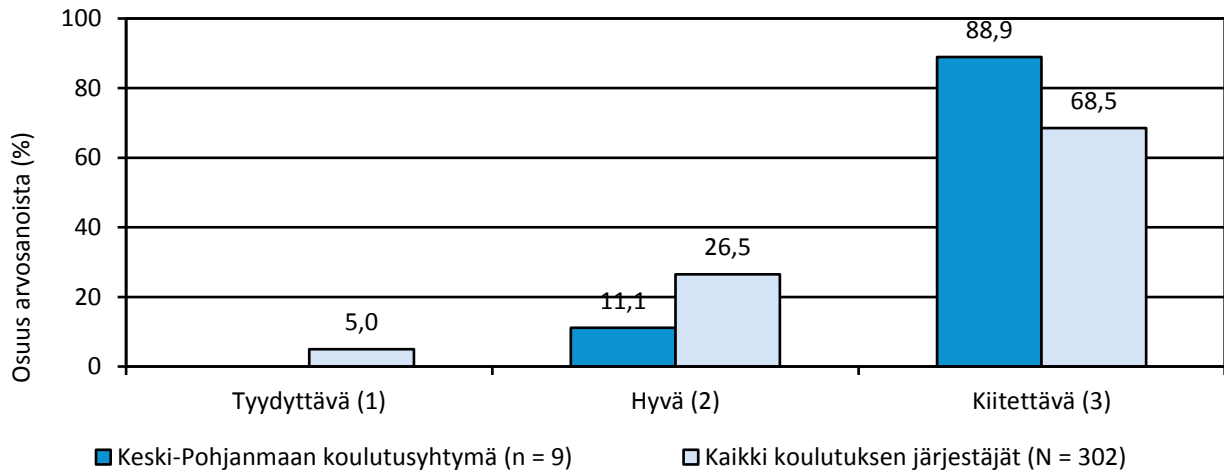
Kuvio 6. Kaikkien tutkinnon osien ammattiosaamisen näyttöjen arvosanojen jakauma (näytön lopullinen arvosana)

Arvosanojen perusteella opiskelijoidenne osaaminen on samaa tasoa kuin kaikkien opiskelijoiden.

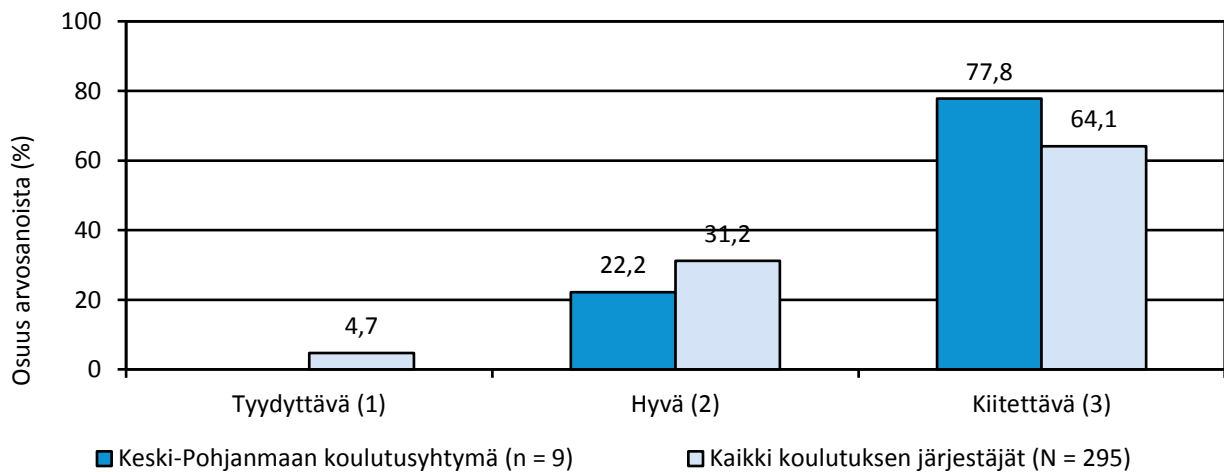
Kuvio 7. Ohjaajuus -tutkinnon osan ammattiosaamisen näyttöjen arvosanojen jakauma

Arvosanojen perusteella opiskelijoidenne osaaminen on samaa tasoa kuin kaikkien opiskelijoiden.

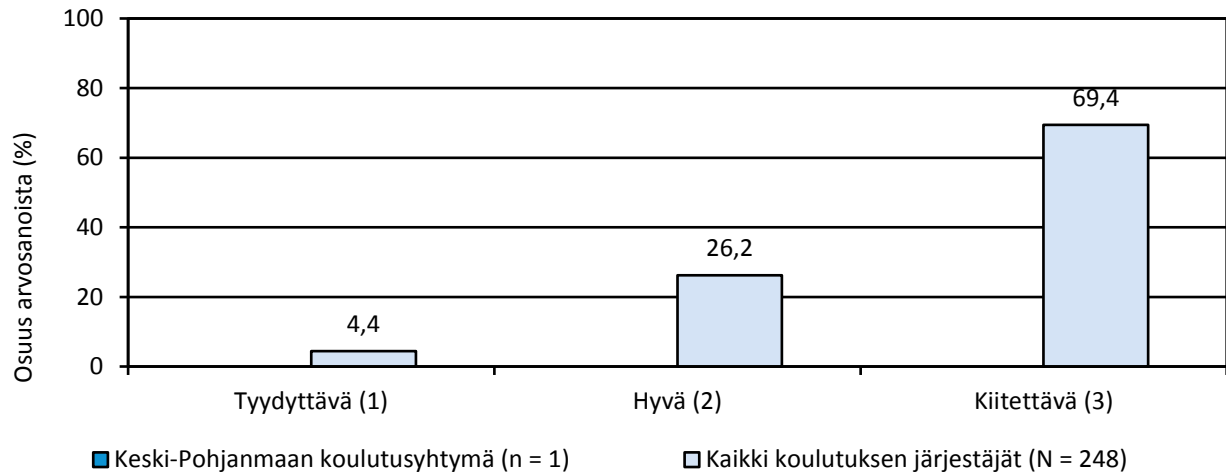
Kuvio 8. Ohjauksen menetelmät -tutkinon osan ammattiosaamisen näyttöjen arvosanojen jakauma

Arvosanojen perusteella opiskelijoidenne osaaminen on jonkin verran kaikkien opiskelijoiden osaamista parempaa.

Kuvio 9. Ohjaus eri toimintaympäristöissä -tutkinon osan ammattiosaamisen näyttöjen arvosanojen jakauma

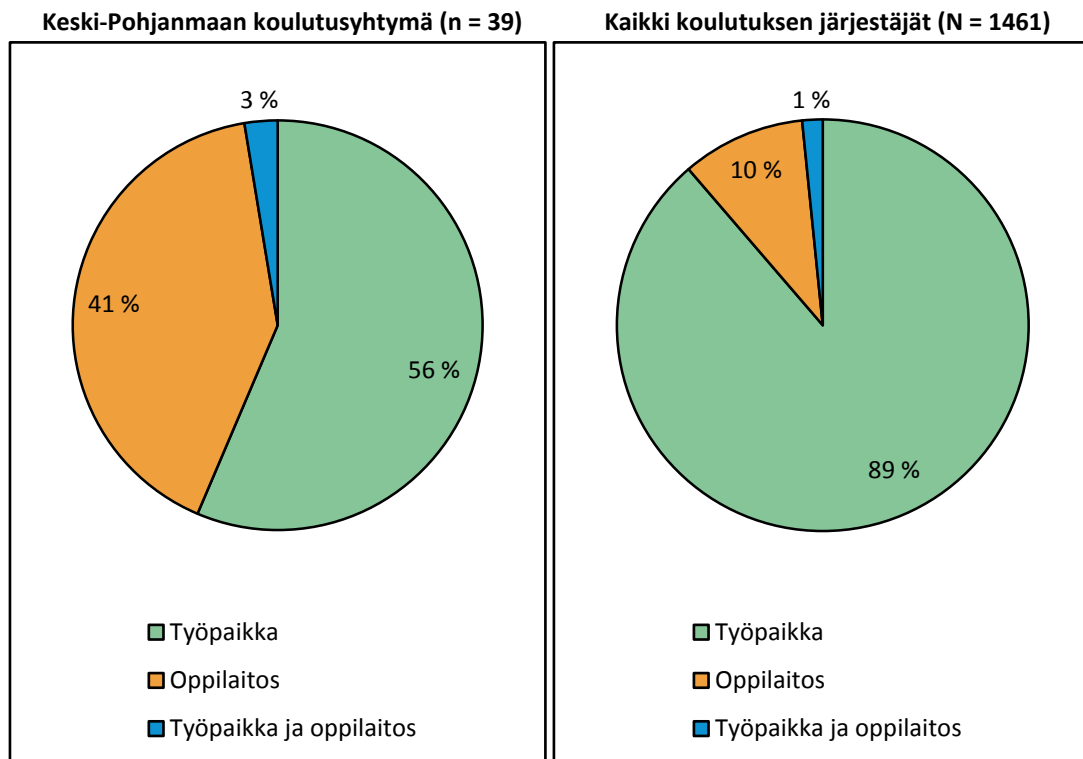
Arvosanojen perusteella opiskelijoidenne osaaminen on jonkin verran kaikkien opiskelijoiden osaamista parempaa.

Kuvio 10. Nuorten sosiaalinen vahvistaminen -tutkinnon osan ammattiosaamisen näyttöjen arvosanojen jakauma

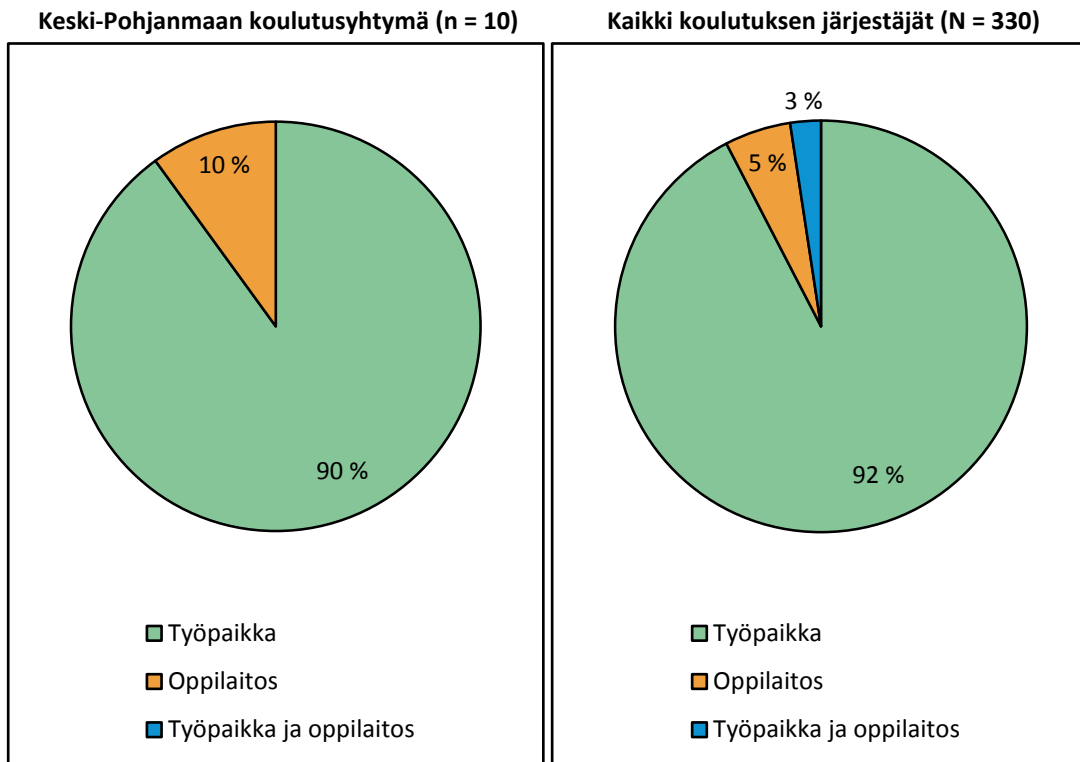
1.3. Ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamis- ja arviointikäytännöt nuoriso- ja vapaa-ajanohjauksen perustutkinnoissa

Seuraavissa kuvioissa on kuvattu näyttöjen toteuttamis- ja arviointikäytäntöjä. Näyttöjen suorituspaikkavaihtoehdot ovat: 1. työpaikka, 2. oppilaitos ja 3. työpaikka ja oppilaitos. Kuvioiden analyyseissa ja tulkintateksteissä työpaikka ja oppilaitos – vaihtoehto on yhdistetty työpaikalla toteutettavaan näyttöön.

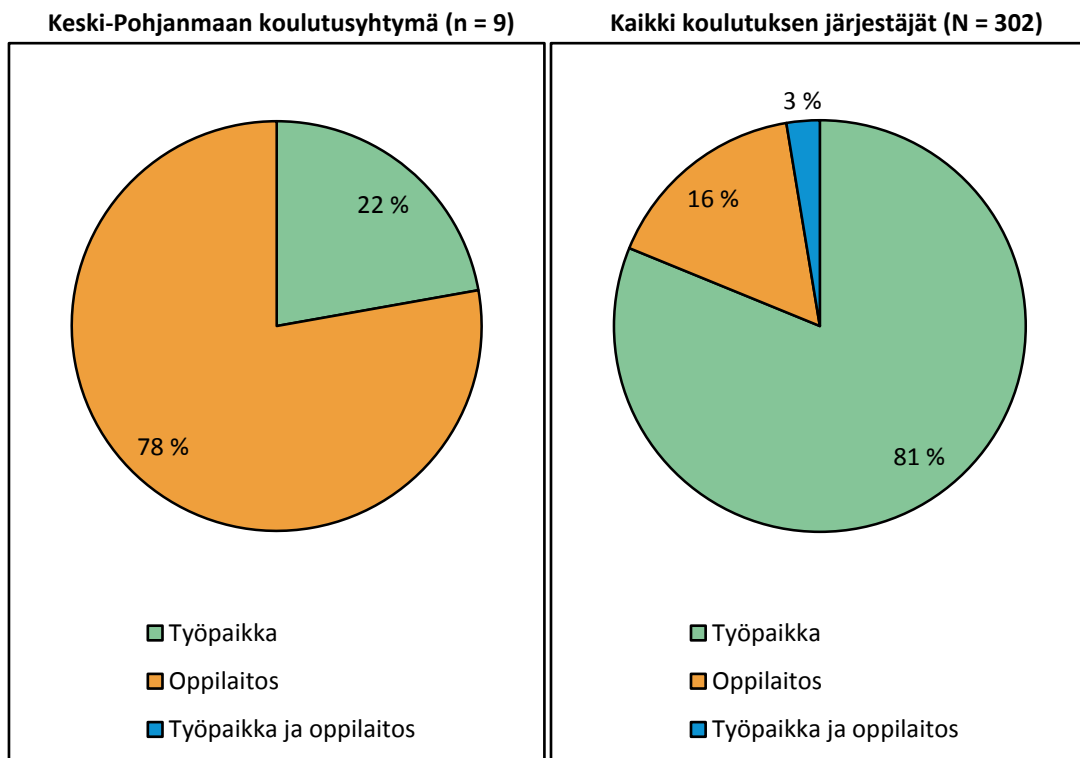
Kuvio 11. Kaikkien tutkinnon osien ammattiosaamisen näyttöjen suorituspaikat

Suhteessa kaikkiin koulutuksen järjestäjiin teillä oli työpaikalla suoritettuja ammattiosaamisen näyttöjä vähemmän.

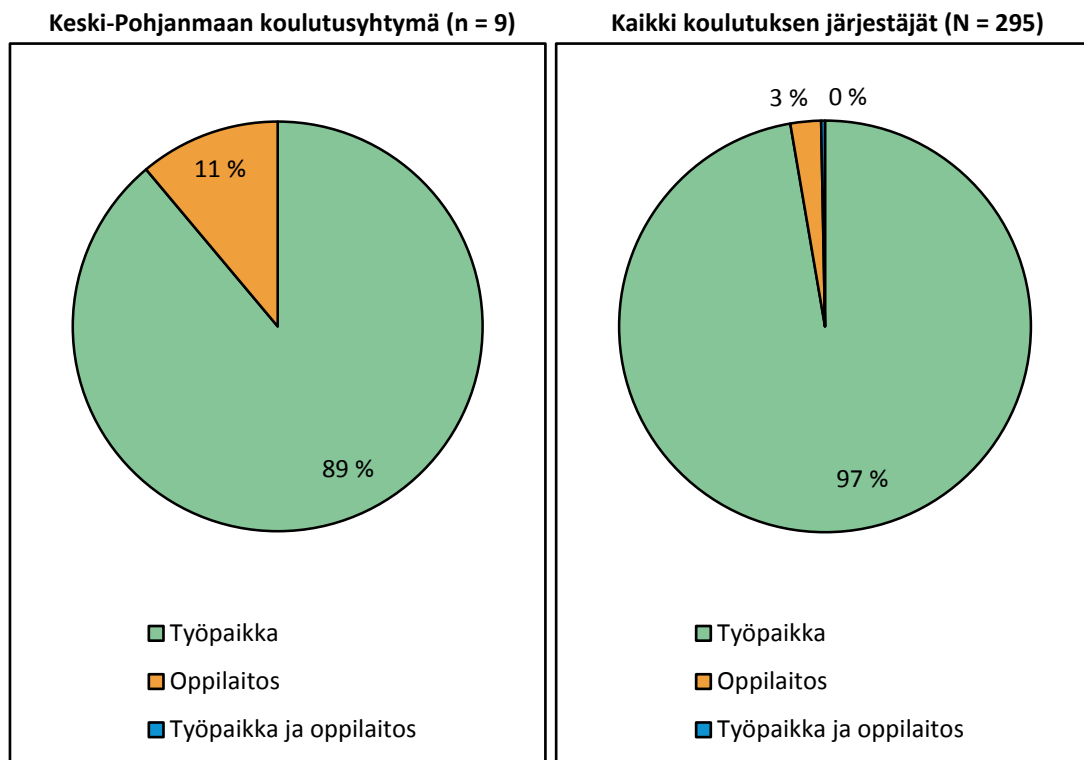
Kuvio 12. Ohjaajuus -tutkinnon osan ammattiosaamisen näyttöjen suorituspaikat

Suhteessa kaikkiin koulutuksen järjestäjiin teillä oli työpaikalla suoritettuja ammattiosaamisen näyttöjä yhtä paljon.

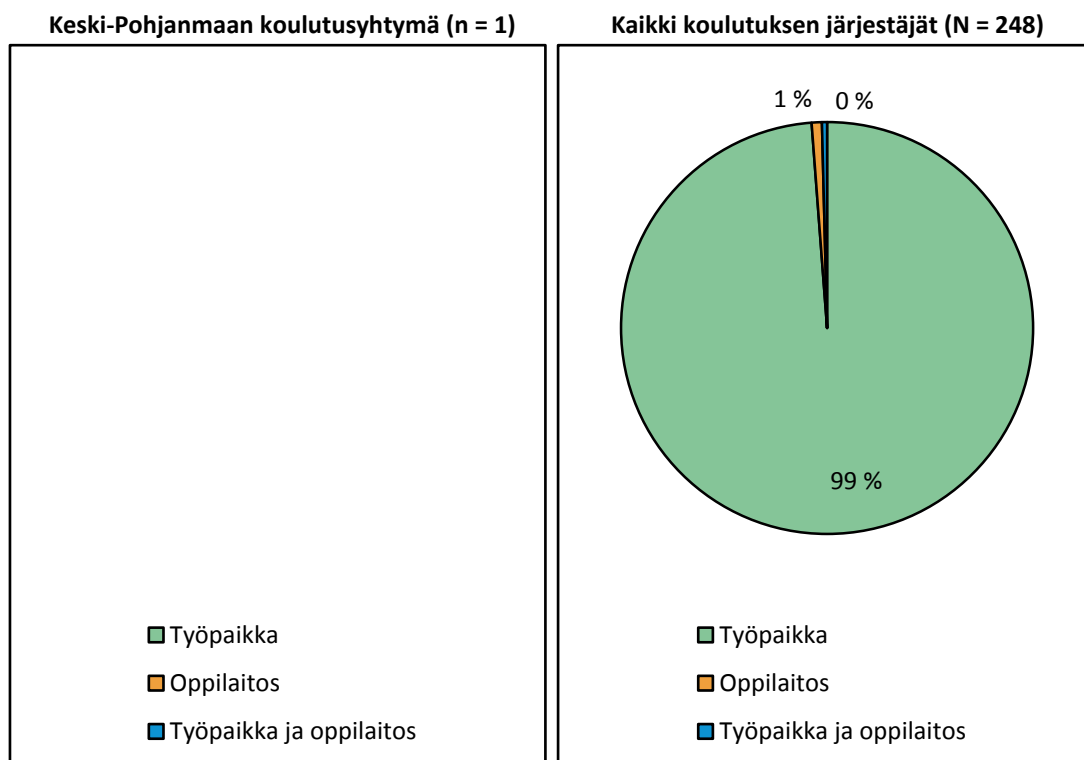
Kuvio 13. Ohjauksen menetelmät -tutkinnon osan ammattiosaamisen näyttöjen suorituspaikat

Suhteessa kaikkiin koulutuksen järjestäjiin teillä oli työpaikalla suoritettuja ammattiosaamisen näyttöjä vähemmän.

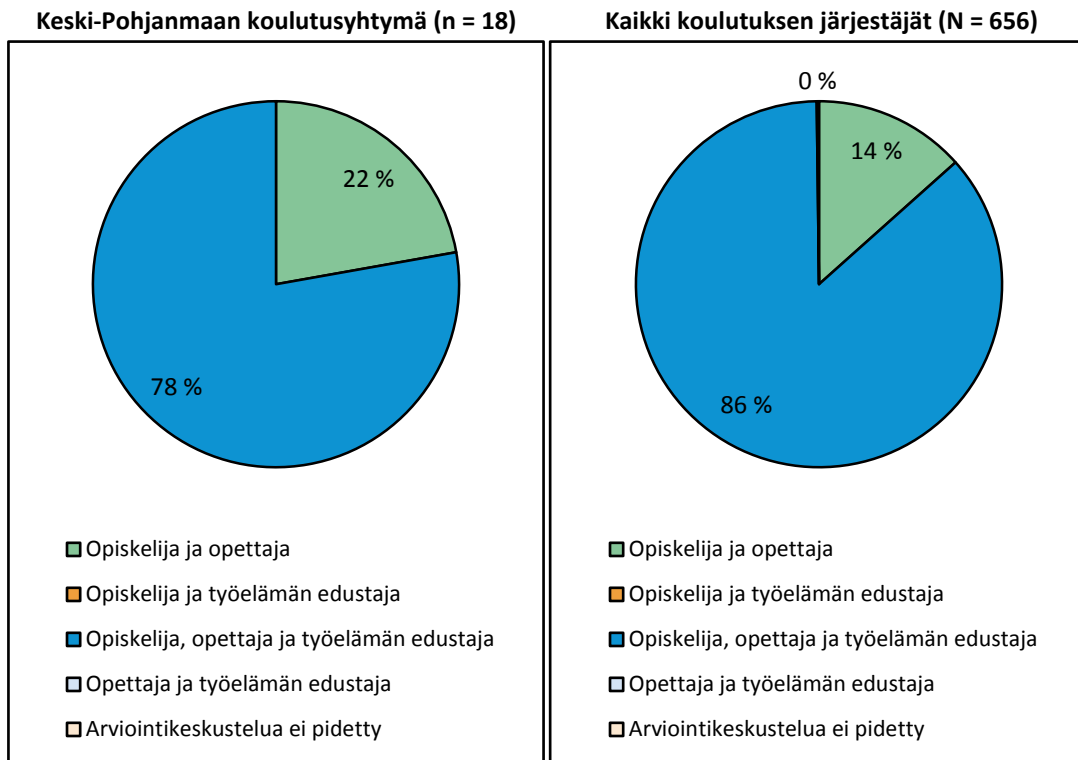

Kuvio 14. Ohjaus eri toimintaympäristöissä -tutkinnon osan ammattiosaamisen näyttöjen suorituspaikat

Suhteessa kaikkiin koulutuksen järjestäjiin teillä oli työpaikalla suoritettuja ammattiosaamisen näyttöjä vähemmän.

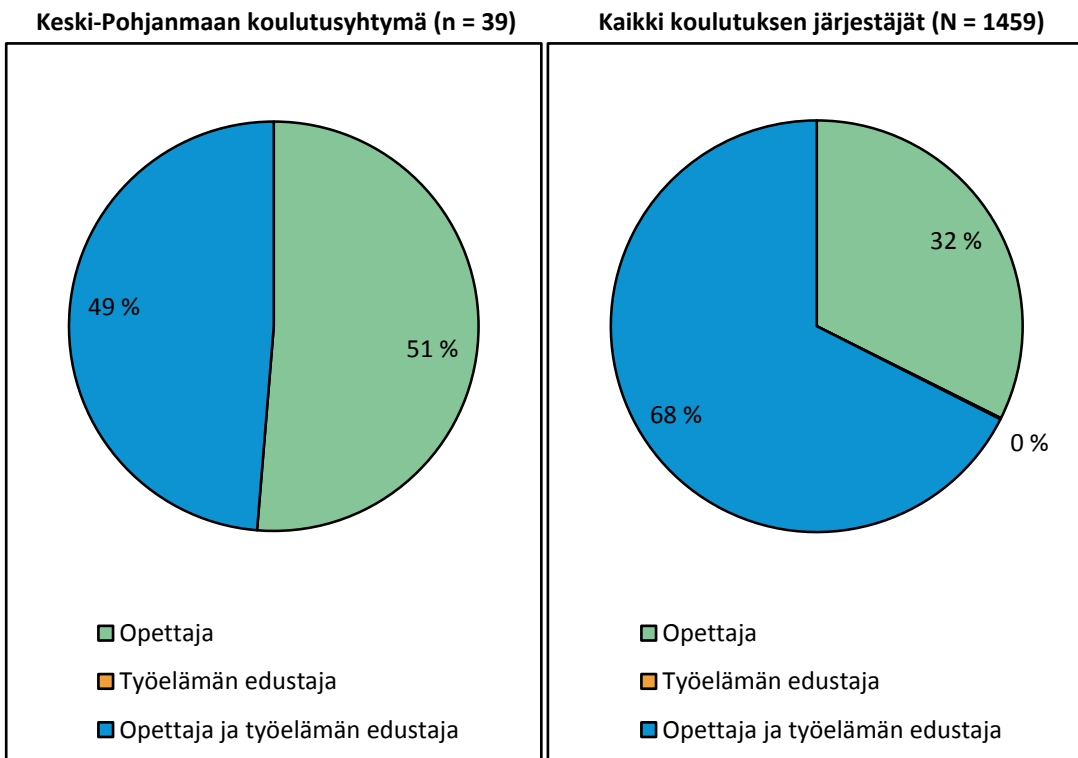

Kuvio 15. Nuorten sosiaalinen vahvistaminen -tutkinnon osan ammattiosaamisen näyttöjen suorituspaikat

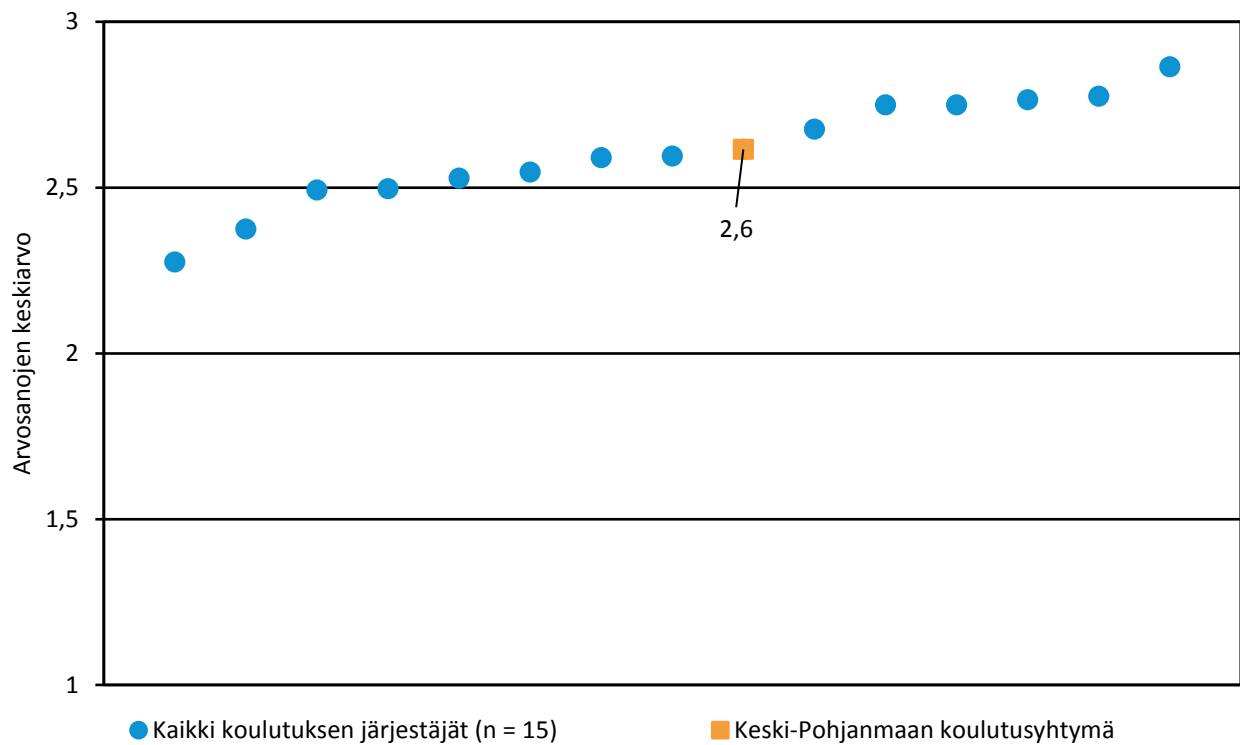
Kuvio 16. Arviointikeskusteluun osallistuneet henkilöt

Kaikki kolme osapuolta yhdessä ovat osallistuneet teillä arviointikeskusteluihin harvemmin suhteessa kaikkiin koulutuksen järjestäjiin.

Kuvio 17. Tutkinnon osien näyttöjen arvosanoista päättäneet henkilöt

Suhteessa kaikkiin koulutuksen järjestäjiin teillä on opettajan ja työelämän edustajan yhdessä päättämiä arvosanoja vähemmän.

Kuvio 18. Koulutuksen järjestäjän ammattiosaamisen näyttöjen arvosanojen keskiarvo ja sijoittuminen muihin koulutuksen järjestäjiin nähden

Kuvio 18 kertoo koulutuksen järjestäjän ammattiosaamisen näyttöjen arvosanojen keskiarvon sijoittumisesta muihin koulutuksen järjestäjiin nähden. Jokainen ympyrä kuvaa yhtä arviointiin osallistunutta koulutuksen järjestäjää. Teidät on merkitty oranssilla neliöllä, muut koulutuksen järjestäjät sinisillä ympyröillä.

2. Erityisopiskelijoiden oppimistuloksia

Kansallinen koulutuksen arviointikeskus (Opetushallituksen arviointiyksikkö 30.4.2014 saakka) keräsi tietoja erityisopiskelijoiden ammattiosaamisen näyttöjen arvosanoista ja näyttöjen toteuttamis- ja arviointikäytännöistä vuosina 2013–2016. Tiedonkeruussa olivat mukana kaikki syksyllä 2013 nuoriso- ja vapaa-ajanohjauksen perustutkintoa ammatillisena perustutkintona erityisopiskelijoille tarjonneet koulutuksen järjestäjät (N = 12). Oppimistuloksia kolmen lukuvuoden ajalta kertyi 169 ammattiosaamisen näytöstä ja 10 eri tutkinnon osasta.

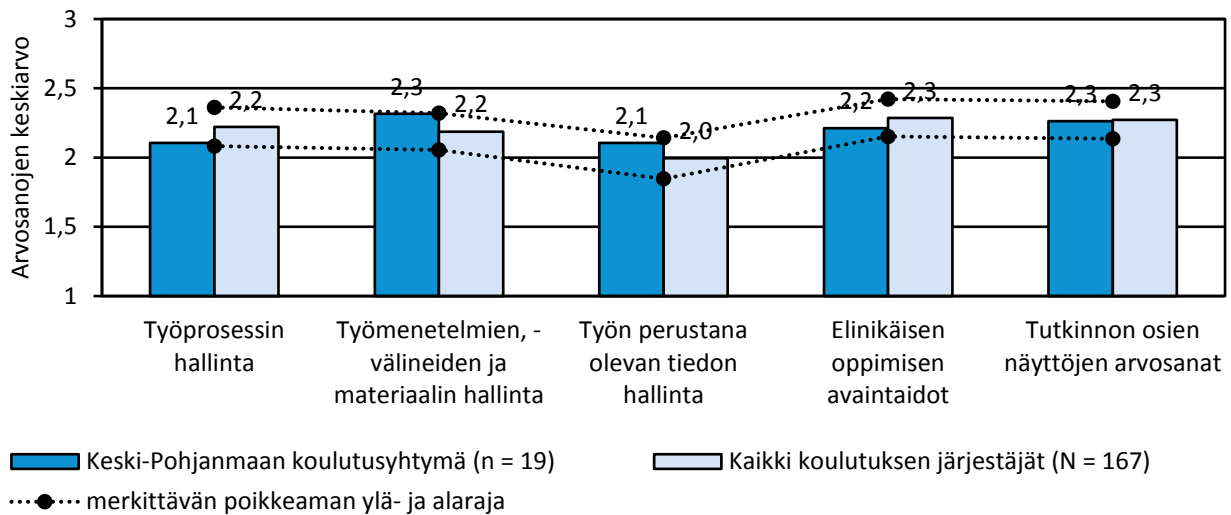
Tässä yhteenvedossa verrataan koulutuksen järjestäjän erityisopiskelijoiden ammattiosaamisen näyttöjen arvosanoja kaikkien koulutuksen järjestäjien keskiarvoon. Lisäksi yhteenvedo sisältää tietoja näyttöjen toteuttamis- ja arviointikäytännöistä. **Mikäli koulutuksen järjestäjän tietoja ei näy kuvassa, opiskelijat eivät ole suorittaneet kyseisiä näyttöjä tai tietoa ei ollut käytettävissä. Tuloksia ei myöskään raportoida, jos ammattiosaamisen näyttöjä on suoritettu vähemmän kuin kolme.**

Taulukkoon 2 on koottu kaikki kolmen lukuvuoden aikana suoritettut erityisopiskelijoiden näytöt tutkinnon osittain.

Taulukko 2. Erityisopiskelijoiden ammattiosaamisen näyttöjen määrä tutkinnon osittain vuosina 2013–2016

Tutkinnon osa	Laajuus osp	n	%
Ohjauksen menetelmät	30	38	22,5
Ohjaus eri toimintaympäristöissä	40	33	19,5
Nuorten sosiaalinen vahvistaminen	20	33	19,5
Ohjaajuus	35	30	17,8
Monikulttuurisen toiminnan ohjaus	15	13	7,7
Paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuvat tutkinnon osat	5–15	8	4,7
Projektitoiminnan ohjaus	15	5	3,0
Palvelujen tuottaminen	15	4	2,4
Kansalais- ja järjestötoiminnan ohjaus	15	3	1,8
Yrityksessä toimiminen	15	2	1,2
Yhteensä		169	100

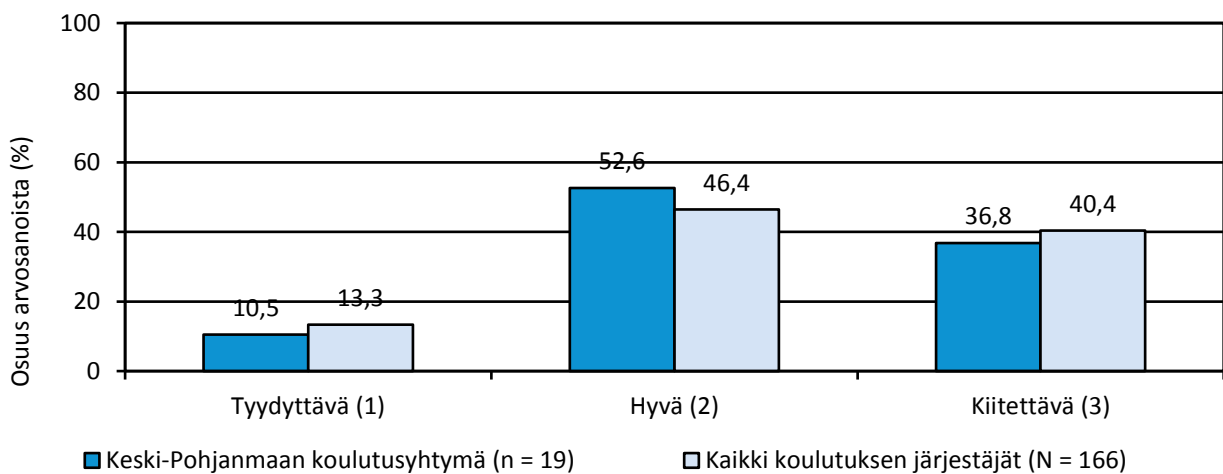
2.1. Nuoriso- ja vapaa-ajanhjauksen perustutkinnon erityisopiskelijoiden ammattiosaamisen näyttöjen arvosanojen keskiarvot

Kuvio 19. Kaikkien tutkinnon osien ammattiosaamisen näyttöjen arvosanojen keskiarvot

Opiskelijoidenne arvosanat eivät poikenneet merkittävästi kansallisesta keskiarvosta.

2.2. Nuoriso- ja vapaa-ajanhjauksen perustutkinnon erityisopiskelijoiden ammattiosaamisen näyttöjen arvosanojen jakauma

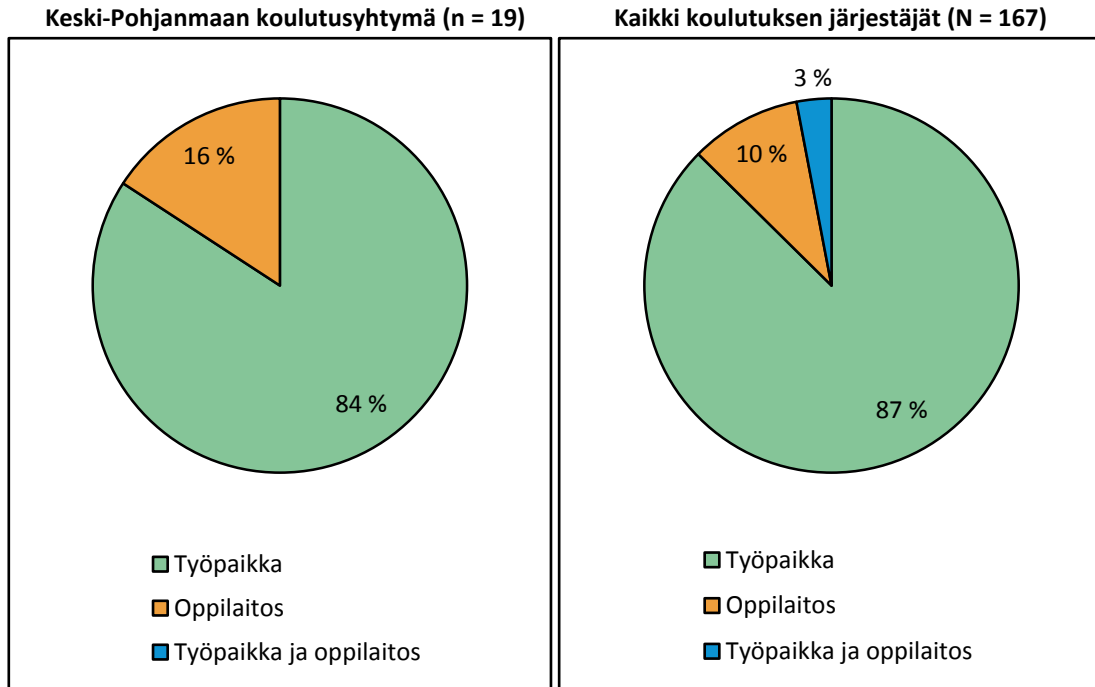

Kuvio 20. Kaikkien tutkinnon osien ammattiosaamisen näyttöjen arvosanojen jakauma (näytön lopullinen arvosana)

Arvosanojen perusteella opiskelijoidenne osaaminen on samaa tasoa kuin kaikkien opiskelijoiden.

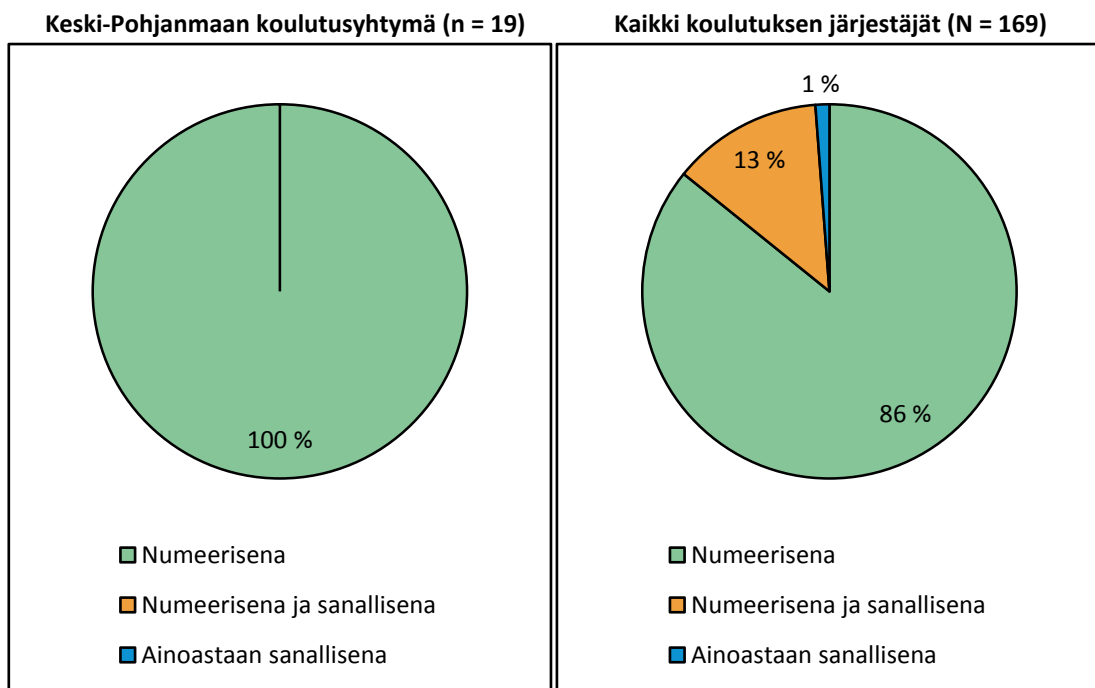
2.3. Erityisopiskelijoiden ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamis- ja arviointikäytännöt nuoriso- ja vapaa-ajanohjauksen perustutkinnoissa

Seuraavissa kuvioissa on kuvattu näyttöjen toteuttamis- ja arviointikäytäntöjä. Näyttöjen suorituspaikkavaihtoehdot ovat: 1. työpaikka, 2. oppilaitos ja 3. työpaikka ja oppilaitos. Kuvioiden analyyseissa ja tulkintateksteissä työpaikka ja oppilaitos – vaihtoehto on yhdistetty työpaikalla toteutettavaan näyttöön.

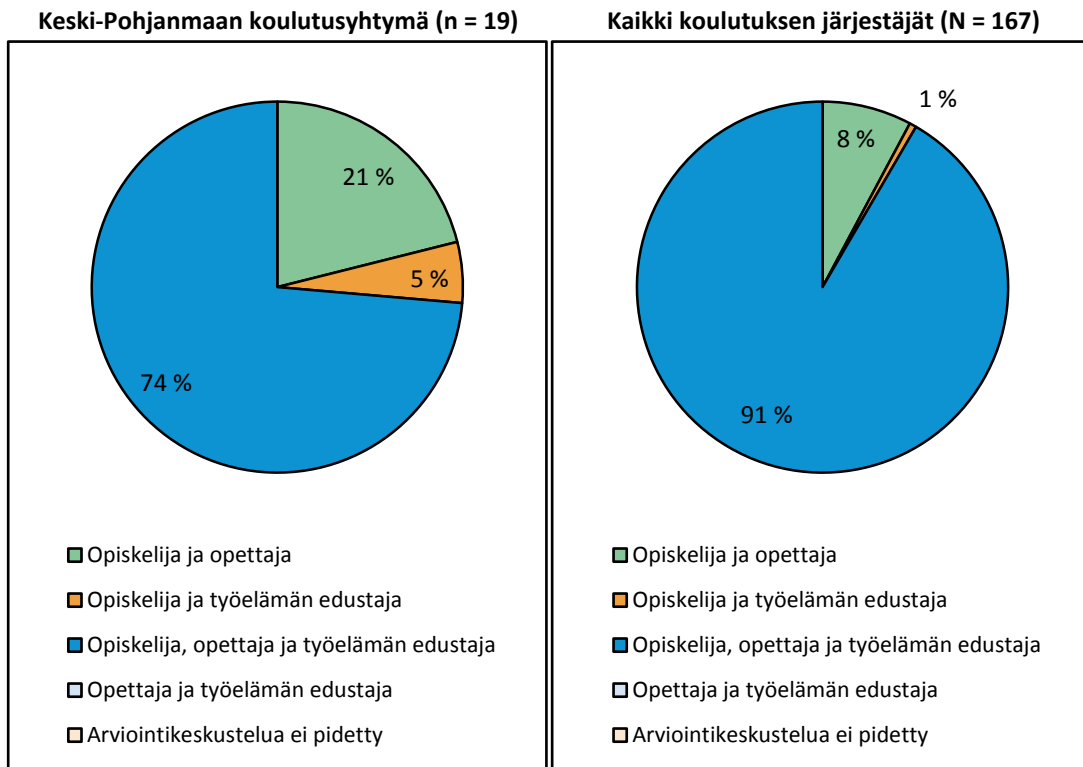

Kuvio 21. Kaikkien tutkinnon osien ammattiosaamisen näyttöjen suorituspaikat

Suhteessa kaikkiin koulutuksen järjestäjiin teillä oli työpaikalla suoritettuja ammattiosaamisen näyttöjä yhtä paljon.

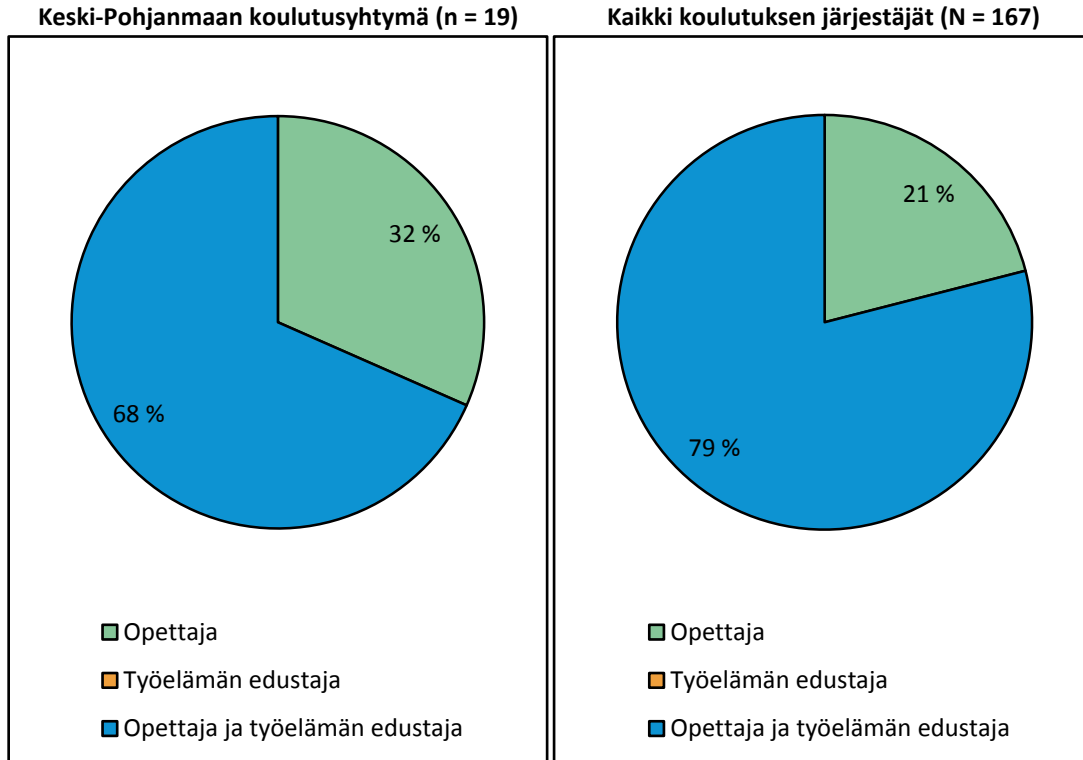

Kuvio 22. Arvosanan antamisen tapa

Kuvio 23. Arviointikeskusteluun osallistuneet henkilöt

Kaikki kolme osapuolta yhdessä ovat osallistuneet teillä arviointikeskusteluihin harvemmin suhteessa kaikkiin koulutuksen järjestäjiin.

Kuvio 24. Tutkinnon osien näyttöjen arvosanoista päättäneet henkilöt

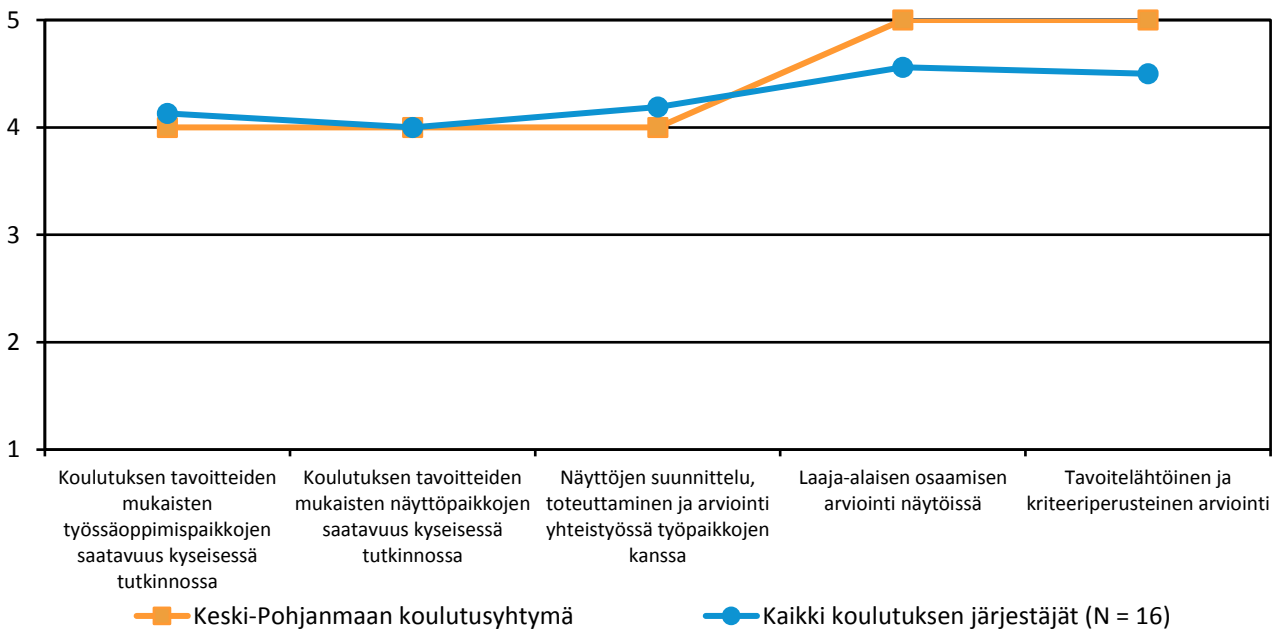
Suhteessa kaikkiin koulutuksen järjestäjiin teillä on opettajan ja työelämän edustajan yhdessä päättämiä arvosanoja vähemmän.

3. Itsearviointi

Seuraavissa taulukoissa ja kuvioissa esitetään koulutuksen järjestäjän nuoriso- ja vapaa-ajanohjauksen perustutkinnon koulutukseen liittyvän itsearvioinnin tulokset verrattuna kaikkien järjestäjien tulosten keskiarvoon. Kansallisessa tuloksessa ovat mukana sekä ammatilliset oppilaitokset että erityisoppilaitokset. Koulutuksen järjestäjät tekivät itsearvioinnin keväällä 2016. Arviointi kohdistui pedagogiseen toimintaan sekä erityisesti ammattiosaamisen näyttöjen organisointiin ja opiskelijan arviointiin. Itsearviointiaineiston toimitti 16 koulutuksen järjestäjää.

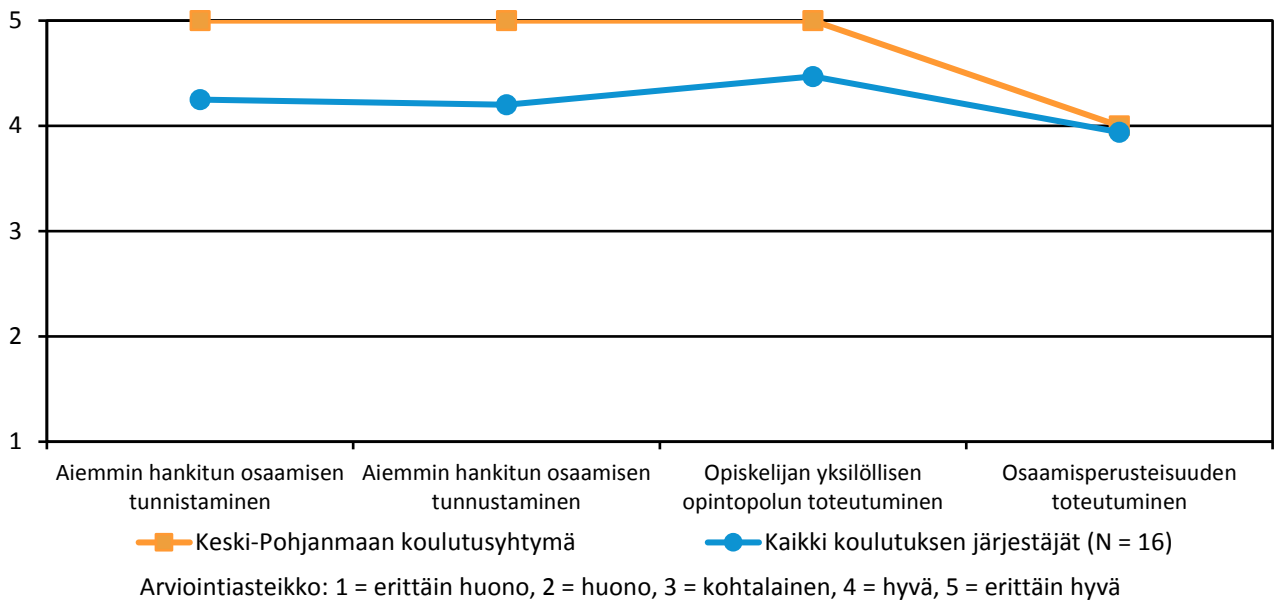
Taulukko 3. Pedagogista toimintaa koskevia tunnuslukuja nuoriso- ja vapaa-ajanohjauksen perustutkinnossa

Arvioinnin kohteet	Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä	Kaikki koulutuksen järjestäjät, keskiarvo
Lähiopetuksen viikkotuntimäärä ko. tutkinnossa (tuntia)	28,0	28,2
Työssäoppimisen kokonaismäärä osaamispisteinä (ops)	32,0	48,9
Ammattiopettajien pedagoginen pätevyys (%)	100,0	95,4
Ammattiopettajien osallistuminen työelämäjaksoille viimeisen viiden vuoden aikana (%)	30,0	42,0
Päätoimisten ammattiopettajien täydennyskoulutuspäivät viimeisen viiden vuoden aikana (päivää)	4,5	25,2
Koulutettujen työpaikkaohjaajien osuus (%)	50,0	87,0

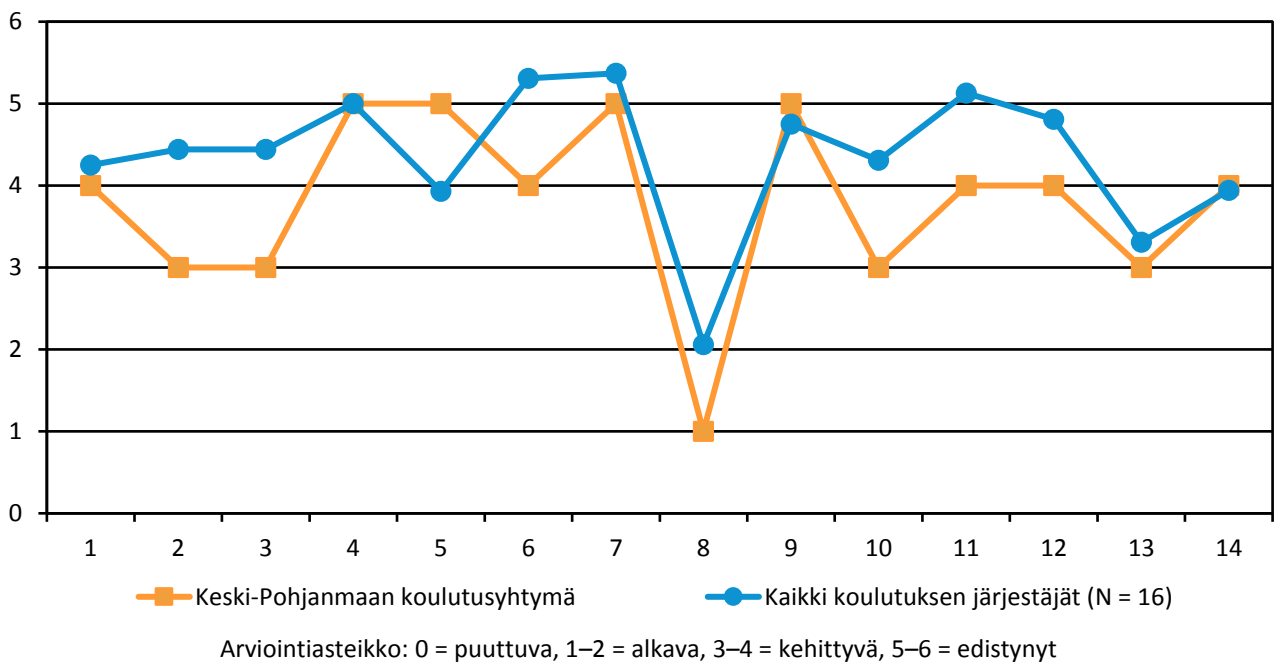

Arviointiasteikko: 1 = erittäin huono, 2 = huono, 3 = kohtalainen, 4 = hyvä, 5 = erittäin hyvä

Kuvio 25. Ammattiosaamisen näyttöihin liittyvien pedagogisten käytänteiden laatutaso nuoriso- ja vapaa-ajanohjauksen perustutkinnossa

Kuvio 26. Osaamisperusteisuuden liittyvien käytänteiden laatu- ja vapaa-ajanohjauksen perustutkinnoissa

1. Ammattiosaamisen näyttöihin liittyvä suunnittelu
2. Ammattiosaamisen näyttöihin liittyvän pedagogisen toiminnan johtaminen
3. Ammattiosaamisen näyttöjen toimielimen rooli ammattiosaamisen näyttöjen järjestämisessä
4. Ammattiosaamisen näyttöjen toteuttaminen työpaikoilla
5. Ammattiosaamisen näyttöjen toteuttaminen oppilaitoksessa
6. Ammattiosaamisen näyttöjen integrointi työssäoppimiseen
7. Elinikäisen oppimisen avaintaitojen integrointi ammattiosaamisen näyttöön
8. Yhteisten tutkinnon osien integrointi ammattiosaamisen näyttöön
9. Opiskelijan ohjaus ja tuki ammattiosaamisen näytössä ja työssäoppimisessa
10. Opiskelijan oppimisen arviointi työssäoppimisessa
11. Opiskelijan osaamisen arviointi ammattiosaamisen näytössä
12. Opiskelijan arvioinnin laadun varmistaminen
13. Ammattiosaamisen näyttöjen seuranta ja arviointi
14. Ammattiosaamisen näyttöjen kehittäminen

Kuvio 27. Ammattiosaamisen näyttötoiminnan laatu- ja vapaa-ajanohjauksen perustutkinnoissa